

Festivalul Național de Teatru

Cristina DUMITRESCU

Mai multe
întrebări
pentru un
singur
festival...

Există încă - pentru câtă vreme? - numeroase festivaluri de teatru în România. Mai mult sau mai puțin structurate, mai mult sau mai puțin reușite, mai mult sau mai puțin sortite să dăinuie. Necesare toate, cred eu, măcar pentru meritul de a alcătui, laolaltă, un glosar de preocupări și reușite ale teatrului românesc într-un moment dat.

Mai toate aceste festivaluri își alcătuiesc programul de spectacole după criteriul valorii, desigur, dar și al încadrării într-o temă: teatru clasic, comedie, dramaturgie românească, dramaturgie contemporană, teatru atelier, pentru tineri și așa mai departe. Am spus "mai toate" pentru că Festivalul Național face excepție, singura "figură impusă" fiind circumscrierea în spațiul unei stagiuni anume, nu al unei teme. Un avantaj pentru selecționar? Poate că da, însă și un motiv de meditație (să nu-i spunem neliniște) în plus. Dacă în cazul celorlalte festivaluri lista de titluri se alcătulește aproape de la sine (să recunoaștem, într-o stagiune

nu sunt mai mult de șapte-opt spectacole măcar meritorii care să răspundă exact uneia dintre teme citate), pentru selecționarul "naționalei" problema e puțin mai complicată. Mai întâi pentru că este, nu o singură dată, în situația de a aduna mere cu pere, ceea ce știm cu toții din clasele primare, nu poate da o *sumă*. Dă însă - trebuie să dea, dacă alegerea a fost corectă - o imagine concentrată a stagiunii, cu ceea ce a avut ea definitoriu. Si definitorii pot fi, de la caz la caz, coerența sau lipsa de coerență a preocupărilor, existența sau inexistența titlului de referință, prezența sau absența inovației autentice. Mă rog, o viață de stagiune, așa cum a fost...

Există, apoi, multe întrebări cărora trebuie să le răspunzi. De tipul: între spectacolul, chiar mai puțin reușit prin raportare la propriile performanțe, al unui mare artist și încercarea imperfectă care "anunță" totuși ceva a unui începător, ce alegi? Le așezi alături, riscând să scoți în evidență mai ales oboseala unuia ori

neîmplinirile celuilalt? Care este soluția? Probabil mai multe. Bunăoară, să inventezi o nouă secțiune - teatru tânăr.

Si încă o întrebare: dacă un anumit spectacol al unui teatru reprezintă - raportat doar la instituția în cauză - un semn important de redresare, după o lungă hibernare, ai dreptul să ignori acest semnal? Nu este un "accent tonic" al stagiunii faptul că unul dintre teatre "pierdut a fost și s-a aflat"? Dar, invers, e corect ca prezența *acelei* montări în programul festivalului să înlăture (nu poți să iei câte spectacole îți trăznește prin minte!) o alta, uneori chiar un pic mai bună, pentru simplul motiv că teatrul al doilea nu a parcurs, înainte, o perioadă de regres, că producția lui a fost și este constant meritorie? Orice alegere ai face, un lucru e sigur: va fi contestată. De unul sau de celălalt dintre teatre sau mai curând (experiența a dovedit-o, dragi tovarăși) de amândouă.

Mai vreți întrebări? Mai avem, dar măcar dumneavoastră să trăiți în liniște și voie bună...